

ॐ नमः शिवाय ॥
अथ श्रीगणेशस्तवराजः ॥

(1)

ॐ विघ्नेशो नः स पायाद्विहृतिषु जलधिं
पुष्कराग्रेण पीत्वा यस्मिन्मुद्धृत्य हस्तं
वमति तदऽखिलं दृश्यते व्योम्नि देवैः ।
क्वाप्यम्भः क्वापि विष्णुः क्वचन कनकनः
क्वाप्यऽनन्तः क्वच श्रीः क्वाप्यैर्वैः क्वापि शैलः
क्वचन मणिगणः क्वापि नम्रादितत्त्वाः ॥
निर्विघ्नविश्वनिर्माणसिद्धये यदनुग्रहन् ।
मन्त्रे स वन्दे धातापि तस्मै विघ्नजिते नमः ॥
सर्गारम्भेऽप्यजाताय बीजरूपेण तिष्ठते ।
धात्रा कृतप्रणामाय गणाधिपतये नमः ॥
गणेशाय नमः प्रह्ववाञ्छिताम्बुजभानवे ।
सितदंष्ट्रांकुरस्फीतविघ्नौघतिमिरेन्दवे ॥
प्रणमाम्यजमीशानं योगशास्त्रविशारदम् ।
निःशेषगणवृन्दस्थ नायके सुविनायकम् ॥

“ श्रीब्रह्मोवाच ”

भगवञ्छ्रोतुमिच्छामि विस्तरेण यथायथम् ।
स्तवराजस्य माहात्म्यं स्वरूपं च विशेषतः ॥

“ श्रीनन्दिकेश्वर उवाच ”

स्तवराजस्य माहात्म्यं प्रवक्ष्यामि समासतः ।
शृणुष्व अवहितो भूत्वा सर्वसिद्धिकरं परम् ॥
कर्मणा मनसा वाचा ये प्रपन्ना विनायकम् ।
ते तरन्ति महाघोरं संसारं कामवर्जिताः ॥
सकृच्च जप्त्वा स्तवराजमुत्तमं
तरत्यशेषं भवपाशपञ्जरम् ।
विमुच्यते संसृतिसागरान्नरो
विभूतिमाप्नोति सुरैः सुदुर्लभम् ॥

यत्फलं लभते जप्त्वा स्वरूपं चापि आदृशन्
 यः प्रातरुत्थितो विद्वान्ब्राह्मे वापि मुहूर्तके ।
 विषुवायनकालेषु पुण्ये वा समग्रान्तरे ॥
 सर्वदा वा जपञ्जन्तुः स्तवराजं स्तवोत्तमम्
 यत्फलं लभते मर्त्यः तच्छृणुष्व चतुर्मुख ॥
 गङ्गाप्रवाहवत्तस्य वाग्बिभूतिर्विजृम्भते ॥
 बृहस्पतिसमो बुद्ध्या पुरन्दरसमः श्रिया ।
 तेजसादित्यसङ्काशो भार्गवेण समो नये ॥
 धनदेन समो दाने तथा वित्तपरिग्रहे ।
 धर्मराजसमो न्याये शिवभक्तो मया समः ॥
 प्रतापे वह्निर्संकाशः प्रसादे शशिना समः ।
 बलेन मरुता तुल्यो भवता ब्रह्मवर्चसे ॥

सर्वतत्त्वार्थविज्ञाने नयापि समतां व्रजेत् ।
 एवमेतद्विसन्ध्यं वै जपन्स्तवमनुत्तमम् ॥
 सर्वान्कामान्नरः प्राप्य भुक्त्वा भोगान्यथेक्षितान् ।
 मशरीरः सुरेन्द्रस्य पदं न्यस्यति मूर्धनि ॥
 प्राप्याष्टगुणमैश्वर्यं भुक्त्वा भोगान्सुपुष्कलान् ।
 अक्षयो वीतशोकश्च निरातङ्गो निरामयः ॥
 जरामरणनिर्मुक्तो वेदशास्त्रार्थकोविदः ।
 सिद्धचारणगन्धर्वदेवविद्याधरादिभिः ॥
 संस्तवमानो मुनिभिः शंस्यमानो दिनेदिने ।
 विचरत्यऽखिलांलोकान्वन्धुवर्गैः समं नरः ॥
 एवं चिराय निर्वाह्य देवत्यानुचरो भवेत् ।
 स्तवराजं सकृज्जप्त्वा मुच्यते सर्वकिल्बिषैः ॥

सर्वसिद्धिमवाप्नोति पुनात्यासप्तमं कुलम् ।
 नाशयेद्विघ्नसंवातांस्तेन वैनायकं स्मृतम् ॥
 स्तवराजमनुस्मरन् अपहृदयाग्रे विलिखन्पठन्नपि ।
 स सुरासुरसिद्धचारणैर्मुनिभिः प्रत्यहमेव पूज्यते ॥
 तरति च भवचक्रं सर्वमोहं निहन्ति ।
 क्षिपति च परवादं मान्यते बन्धुवर्गैः ॥
 अखिलमपि च लोकं क्षेमतामाशु नीत्वा ।
 व्रजति यतिभिरीड्यं शाश्वतं धाम मर्त्यः ॥
 यो जपति स्तवराजमशोकः ।
 क्षेमतमं पदमेति मनुष्यः ॥
 चारणसिद्धसुरैरभिवन्द्यो ।
 याति पदं परमं स विमुक्तः ॥

जपेद्यः स्तवराजाख्यमिमं प्रातः स्तवोन्नमम्
 तस्यापचारं क्षमते सर्वदेव विनायकः ॥
 सर्वानिहन्ति वै विघ्नान्विपदश्च समन्ततः ।
 अशेषाभिर्गणाध्यक्षः सम्पद्भिरभिषिञ्चति ॥
 अस्य च प्रणता लक्ष्मीः कटाक्षानुविधायिनी
 किं करोमीति वै भीत्या पुरस्तादेव तिष्ठति ॥
 तस्मान्निःश्रेयसं गन्तुमतिमत्तया विचक्षणः ।
 स्तवराजं जपेज्जन्तुर्धर्मकामार्थसिद्धये ॥
 आधिव्याध्यस्त्रशस्त्राग्नितपःपङ्कगर्णवादिषु ।
 भयेष्वन्येषु चाप्येतत्स्मरन्मुक्तो भवेन्नरः ॥
 स्तवराजं सकृज्जप्त्वा मार्गं गच्छति मानवः ।
 न जातु जायते तस्य चौरव्याघ्रादिभिर्भयम् ॥

यथा वरिष्ठो देवानामशेषाणां विनायकः ।
 तथा स्तवो वरिष्ठोऽयं स्तवानां शम्भुभावितः ॥
 अवतीर्णो यदा देवो विघ्नराजो विनायकः ।
 तदा लोकोपकारार्थं प्रोक्तोऽयं शम्भुना स्वयम् ॥
 विनायकप्रियकरो देवस्य हृदयङ्गमः ।
 जप्यः स्तवोऽयं यत्नेन धर्मकामार्थसिद्धये ॥

“अस्य श्रीमहागणपतिस्तवराजमंत्रस्य
 श्री ईश्वर ऋषिः, नानावृत्तानि ह्रन्दांसि
 विनायको देवता तत्पुरुष इति बीजं
 एकदन्त इति शक्तिः वक्रतुण्ड इति
कीर्त्तकं आत्मनो वाङ्मनः कार्योपाजित-
 पापनिवारणार्थं सर्वविघ्ननिवारणार्थं
 धर्मकामार्थसिद्धयर्थं पाठ विनियोगः”

ध्यानं ॥

जेतुं यस्त्रिपुरं हरेण हरिणा व्याजाद्वलबन्धने
 स्रष्टुं वारिरुहोद्वेन विधिना शेषेण धर्तुं धराम्।
 पार्वत्या महिषासुरप्रमथने सिद्धाधिपैर्मुक्तये
 ध्यातः पञ्चशरेण लोकविजये पायात्स नागाननः ॥

“श्रीईश्वर उवाच” ॥

ॐकारममृतं ब्रह्म शिवमक्षरमव्ययम् ।
 यन्नामनन्ति वेदेषु तं प्रपद्ये विनायकम् ॥
 यतः प्रवृत्तिर्जगतां यः साक्षी हृदयस्थितः ।
 आधारभूतो विश्वस्य तं प्रपद्ये विनायकम् ॥
 यस्य प्रसादाच्छक्राद्याः प्राणन्ति निमिषन्ति च ।
 प्रवर्तकं तं लोकानां प्रणमामि विनायकम् ॥

शिखाग्रे द्वादशाङ्गुल्ये स्थितं सूक्ष्मतनुं विभुम् ।
 युञ्जन्ति यं नरीच्याद्यास्तं ननामि गणाधिपम् ॥
 लीलया लोकरक्षार्थं द्विधामूना महेश्वरः ।
 यः स्वयं जगतः साक्षी तं वन्दे द्विरदाननम् ।
 विघ्नेश्वरं विधातारं धातारं जगतानपि ।
 प्रणमामि गणाध्यक्षं प्रणतार्तिविनाशनम् ॥
 उत्सङ्गतल्पे यो देव्या भवान्याः क्रीडते विभुः ।
 बालो हरन्ननस्तस्यास्तं प्रपद्ये विनायकम् ॥
 विधाय भूषणैश्चित्रैर्वेशकर्म मनोरमम् ।
 यं हृष्टा पञ्चतीशानी तं प्रपद्ये विनायकम् ॥
 लीलया यः सृजंल्लोकान्निन्दन्नपि मुहुर्मुहुः ।
 संक्रीडते नन्नासत्वस्तं नतोस्मि गणाधिपम् ॥

सिन्दूरितमहाकुम्भस्तुङ्गदन्तः सुभैरवः ।
 भिनत्ति दैत्यकरिणस्तं वन्दे द्विरदाननम् ॥
 यस्य मूर्तिं व्रजन्त्याशु मदामोदानुपीङ्गवः ।
 भ्रमरास्तीव्रसंरावास्तं नमामि विनायकम् ॥
 गम्भीरमीमनिनदं श्रुत्वा चट्वृहितं क्षणात् ।
 पतन्त्यसुरनागेन्द्रास्तं वन्दे द्विरदाननम् ॥
 यो भिनत्ति गिरीन्सर्वान्द्यौरनिर्घातभैरवैः ।
 रवैः सन्नामजननैस्तं वन्दे द्विरदाननम् ॥
 लीलया प्रहृता येन पादाम्ब्यां धरणी क्षणात् ।
 संशीर्यते संशीलौघा तं वन्दे चण्डविक्रमम् ॥
 यत्कराताडनैर्भिन्नमम्भः शतसहस्रधा ।
 विशीर्यते समुद्राणां तं नतोन्मि गणाधिपम् ॥

विमुखा यत्र दृश्यन्ते भृष्टवीर्याः पदच्युताः ।
 निष्प्रभाविबुधाः सद्यस्तं प्रपद्ये विनायकम् ॥
 यद्गुणहितां लक्ष्मीं लभन्ते वासवादयः ।
 स्वतन्त्रमेकं नेतारं विघ्नराजं नमाम्यहम् ॥
 यत्पादपांसुनिचयं बिभ्राणा मणिमौलिषु ।
 अमरा बहु मन्यन्ते तं नतोस्मि गणाधिपम् ॥
 वेदान्तगीतं पुरुषं वरेण्यमऽमयप्रदम् ।
 हिरण्यपुरान्तःस्थं, तमस्मि शरणं गतः ॥
 चित्सुधानन्दसन्मात्रं परानन्दस्वरूपिणम् ।
 निष्कलं निर्मलं साक्षाद्विनायकमुपैमि तम् ॥
 अनपायं च सद्गुतं भूतिदं भूतिवर्धनम् ।
 नमामि सत्यविज्ञानमङ्गन्तं ब्रह्मरूपिणम् ॥

अनाद्यन्तं महादेवप्रियपुत्रं मनोरमम् ।
 द्विपाननं विभुं साक्षादात्मानं तं नमाम्यहम् ।
 विश्वामरेश्वरैर्वन्द्यमाधारं जगतामपि ।
 प्रणमामि गणाध्यक्षं प्रणताज्ञानमोचनम् ।
 शिखाग्रे द्वादशाङ्गुल्ये स्थितं स्फटिकसन्निभम् ।
 गोक्षीरधवलाकारं प्रणमामि गजाननम् ॥
 अनाधारं नवाधारमनन्ताधारमस्थितम् ।
 धातारं च विधातारं ^{तयस्मि} ~~नमामि~~ शरणं गतः ॥
 अनन्तदृष्टिं लोकादिमनन्तं विदुमप्रभम् ।
 अप्रतर्क्यमनिर्देश्यं निरात्मनं नमाम्यहम् ॥
 भूतालयां जगद्योनिमुणीयां समणोरपि ।
 स्वसंवेद्यमसंवेद्यं वेद्यावेद्यं नमाम्यहम् ॥

प्रमाणप्रत्ययातीतं हंसमव्यक्तलक्षणम् ।
 अनाविलमनाकारं तमस्मि शरणं गतः ॥
 विश्वाकारमनाकारं विश्वावासमन्नामयम् ।
 सकलं निष्कलं नित्यं नित्यानित्यं नमाम्यहम् ॥
 संसारवेद्यं सर्वज्ञं सर्वभेषजभेषजम् ।
 आत्मानं सदसद्भूतं धातारं प्रणमाम्यहम् ॥
 भूमध्ये संस्थितं देवं नाभिमध्ये प्रतिष्ठितम् ।
 हृन्मध्ये दीपवत्संस्थं वन्दे सर्वस्य मध्यगम् ॥
 हृत्पुण्डरीकनिलयं सूर्यमण्डलनिष्ठितम् ।
 तारकान्तरसंस्थानं तारकं तं नमाम्यहम् ॥
 तेजस्विनं विकर्तारं सर्वकारणकारणम् ।
 भक्तिगम्यमहं वन्दे प्रणवप्रतिपादितम् ॥

अन्तर्योगिरतैर्युक्तैः कल्पितैः स्वस्तिकासनैः ।
 बद्धं हृत्कर्णिकामध्ये ध्यानगम्यं नमाम्यहम् ॥
 ध्येयं दुर्ज्ञेयमद्वैतं त्रयीसारं त्रिलोचनम् ।
 आत्मानं त्रिपुरारातेः प्रियसूनुं नमाम्यहम् ॥
 स्कन्दप्रियं स्कन्दगुरुं स्कन्दस्याग्रजमेव च ।
 स्कन्देन सहितं शश्वन्नमामि स्कन्दवत्सलम् ॥
 नमस्ते विघ्नराजाय भक्तविघ्नविनाशिने ।
 विघ्नाध्यक्षाय विघ्नानां निहन्त्रे विश्वचक्षुषे ॥
 विघ्नदात्रेऽप्यभक्तानां भक्तानां विघ्नहरिणे ।
 विघ्नेश्वराय वीराय विघ्नेशाय नमोनमः ॥
 कुलाद्रिमेरुकैलासशिखराणां प्रभेदिने ।
 दन्तभिन्नाभ्रमालाय करिराजाय ते नमः ॥

किरीटिने कुण्डलिने मालिने हारिणे तथा ।
 नमो मौञ्जीसनाथाय जटिने ब्रह्मचारिणे ॥
 डिण्डिमुण्डाय चण्डाय कमण्डलुधराय च ।
 दण्डिने चैव मुण्डाय नमोऽध्ययनशीलिने ॥
 वेदाध्ययनयुक्ताय सामगानपराय च ।
 त्र्यक्षाय च वरिष्ठाय नमश्चन्द्रशिखण्डिने ॥
 कपर्दिने करालाय शंकरप्रियसूनवे ।
 नृताय हैमवत्याश्च हर्षे च सुरविद्विषाम् ॥
 इरावणादिभिर्दिव्यैर्दिग्गजैः संस्तुताय च ।
 न्वबृंहितपरिवस्तेर्नमस्ते मुक्तिहेतवे ॥
 कृष्माण्डगणनाथाय गणानां पतये नमः ।
 वज्रिणाराधितायैव वज्रिवज्रनिवारिणे ॥

पूष्णो दन्तभिदे साक्षान्महतां भीषणाय च ।
 ब्रह्मणश्च शिरोहर्त्रे विवस्वद्वन्धनाय च ॥
 अग्नेश्चैव सरस्वत्या इन्द्रस्य च वलच्छिदे ।
 भैरवाय सुभीमाय भयानकरवाय च ॥
 विभीषणाय भीष्माय नागामरणधारिणे ।
 प्रमत्ताय प्रचण्डाय वक्रतुण्डाय ते नमः ॥
 हेरम्बाय नमस्तुभ्यं प्रलम्बजठराय च ।
 आखुवाहाय देवाय चैकदन्ताय ते नमः ॥
 शूर्पकर्णाय शूराय परश्वधधराय च ।
 मृणिहस्ताय धीराय नमः पाशासिपाणये ॥
 धारणाय नमस्तुभ्यं धारणाभिरताय च ।
 धारणाम्यास्युक्तानां पुरस्तात्संस्तुताय च ॥

प्रत्याहाराय वै तुभ्यं प्रत्याहाररताय च ।
 प्रत्याहाररतानां च प्रत्याहारस्थितात्मने ॥
 विद्याध्यक्षाय दक्षाय लोकाध्यक्षाय धीमते ।
 भूताध्यक्षाय भव्याय गणाध्यक्षाय ते नमः ॥
 योगपीठान्तरस्थाय योगिने योगधारिणे ।
 योगिनां हृदिसंस्थाय योगगम्याय ते नमः ॥
 ध्यानाय ध्यानगम्याय शिवध्यानपराय च ।
 ध्येयानामपि ध्येयाय नमो ध्येयतृप्ताय च ॥
 सप्तपातालपादाय सप्तद्वीपोरुजंघिने ।
 नमो दिग्बाहवे तुभ्यं व्योमदेहाय ते नमः ॥
 सप्तसूर्याग्निनेत्राय ब्रह्मविद्यामदाम्भसे ।
 ब्रह्माण्डकुण्डपीठाय सामघोषस्वनाय च ॥

ज्योतिर्मण्डलपुच्छाय हृदयालानकाय च ।
 ध्यानार्द्रवद्वपादाय पूजाधोरणधारिणे ॥
 सोनार्कबिम्बघण्टाय दिक्करीन्द्रवियोगिने ।
 आकाशमरसो मध्ये क्रीडागहनशालिने ॥
 सुमेरुदन्तकोशाय पृथिवीस्थलगाय च ।
 सुघोषाय सुमीमाय सुखभ्रमभेदिने ॥
 हेमाद्रिकूटभेत्रे च दैत्यदानवमर्दिने ।
 गजाकाराय देवाय गजराजाय ते नमः ॥
 ब्रह्मणे ब्रह्मरूपाय ब्रह्मगोत्रेऽव्ययाय च ।
 ब्रह्मघ्ने ब्राह्मणायैव ब्रह्मणः प्रियबन्धवे ॥
 यज्ञाय यज्ञगोत्रे च यज्ञानां फलदायिने ।
 यज्ञहन्त्रे यज्ञकर्त्रे सर्वयज्ञमयाय च ॥

सर्वेनेत्राधिवासाय सर्वैश्वर्यप्रदायिने ।

गुहाशयाय गुह्याय योगिने ब्रह्मवादिने ॥ १०० ॥

“ ॐ गंतत्पुरुषाय विद्महे,
वक्रतुण्डाय धीमहि, तन्ना
दन्ती प्रचोदयात् ” ॥ ३ ॥

एकाक्षरपरायैव मायिने ब्रह्मचारिणे ।

भूतानां भुवनेशानां पतये पापहारिणे ॥

सर्वारम्भनिहन्त्रे च विमुखानां निजाचने ।

नमो नमो गणेशाय विघ्नेशाय नमो नमः ॥

~~त्रिपुरं दम्धुकामेन पूजिताय विशुलिना ।~~

~~दयाशील दयाहार दयापर नमोस्तु ते ॥~~

विनायकाय वै तुभ्यं विकृताय नमोनमः ।

नमस्तुभ्यं जगद्धात्रे नमस्तुभ्यं वियोगिने ॥

नमस्तुभ्यं त्रिनेत्राय त्रिनेत्रप्रियमूनवे ।
 सप्तकोटिमहामन्त्रैर्मन्त्रिताव्यवाय ते ॥
 मन्त्राय मन्त्रिणां नित्यं मन्त्राणां फलदायिने ।
 लीलया लोकरक्षार्थं विभक्तनिजमूर्तये ॥
 स्वयं शिवाय देवाय लोकक्षेमानुपालिने ।
 नमोनमः क्षमामर्त्रे नमः क्षेमतमाय च ॥
 दयामयाय देवाय सर्वभूतदयालवे ।
 दयाकर दयारूप दयामूर्ते दयापर ॥
 दयाप्राप्य दयासार दयाकृतिरतात्मक ।
 जगतां तु दयाकर्त्रे सर्वकर्त्रे नमो नमः ॥
 नमः कारुण्यदेहाय वीराय शुभदन्तिने ।
 भक्तिगम्याय भक्तानां दुःखहर्त्रे नमोस्तु ते ॥
 त्रिपुरं दग्धुनाग्नेन पूजिताय त्रिशूलिना ।
 दयाशील दयाहार दयापर नमोस्तु ते ॥

नमः समस्तगीर्वाणवन्दिताङ्घ्रियुगाय ते ।
जगतां तस्थुषां भर्त्रे विघ्नहर्त्रे नमोस्तु ते ॥

नमो नमस्ते गणनायकाय
सुनायकाय खिलनायकाय ।
विनायकाय भयदायकाय
नमः शुभानामुपनायकाय ॥
गणाधिराजाय गणानुशास्त्रे
गजाधिराजाय गजाननाय ।
शताननाय मितमाननाय
नमो नमो दैत्यविनाशनाय ॥

अनामयायामलधीमयाय

स्वमाययाविष्टजगन्मयाय ।

अमेयमायाविकसन्मयाय

नमो नमस्तेस्तु मनोमयाय ॥

नमस्ते समस्ताधिनाथाधिकर्त्रे

नमस्ते समस्तोरुविस्तारभाजे ।

नमस्ते समस्ताधिकायातिभूमे

नमस्ते पुनर्व्यस्तविन्यस्तधाम्ने ॥

पात्रे सुराणां प्रमथेश्वराणां

शास्त्रेऽनुशास्त्रे सचराचरस्य ।

नेत्रे प्रनेत्रे च शरीरभाजां

धात्रे वराणां भवते नमोऽस्तु ॥

(२३)

नमोस्तु ते विघ्नविनाशकाय

नमोस्तु ते भक्तभयापहाय ।

नमोस्तु ते मुक्तमनस्थिताय

नमश्च भूयो गणनायकाय ॥

अखिलमुवनभर्त्रे सम्पदामेकदात्रे

निखिलतिमिरभर्त्रे निष्कलायाव्ययाय ।

प्रणतमनुजगोष्ठ्रे प्राणिनां त्राणकर्त्रे

सकलविबुधशास्त्रे विश्वनेत्रे नमोऽस्तु ।

दशनकुलिशभिन्नैर्निर्गतैर्दिग्गजानां

विलसितशुभदन्तं मौक्तिकैश्चन्द्रगौरैः ।

मवनमुपसरन्तं प्रेक्ष्य गौरी भवन्तं

सदृढमथ कराभ्यां श्लिष्यते प्रेमनुज्ञा ॥

मृदुनि ललितशीते तल्परङ्गे भवान्याः
 शुभविलसितभावां नृत्यलीलां विधाय ।
 अचलदुहितुरङ्गादङ्कुमन्यं विसर्पन्-
 पितुरुपहरसि त्वं नृत्यहर्षोपहारम् ॥
 भुजगवलयितेनोपस्पृशन्पाणिना त्वां
 सरभसमथ बाह्वोरन्तराले निवेश्य ।
 कलमधुरसुगीतं नृत्तमालोकयंस्ते
 कलमङ्गविकलतालं चुम्बते हस्तपद्मे ॥
 कुवलयशतशीतैर्भूरिकल्हारहृद्यैः
 तव मुहुरपि गात्रस्पर्शनैः संप्रहृष्यन् ।
 क्षिपति च सुविशाले स्वाङ्कुमध्ये भवन्तं
 तव मुहुरनुरागान्मूर्ध्नि जिघ्रन्महेशः ॥

बालोऽबालपराक्रमः सुरगणैः संप्रार्थ्यसेऽर्हनिशं
 गायन्किंपुरुषाङ्गुनविरचितैः स्तोत्रैरुभिष्टुयसे ।
 हाहाहूहुकतुम्बुरुप्रभृतिभिस्त्वं गीयसे नारद
 स्तोत्रैरद्भुतचेष्टितैः प्रतिदिनं प्रोद्धोषसे सामभिः ॥
 त्वां नमन्ति सुरसिद्धचारणा-

स्त्वां यजन्ति निखिला द्विजातयः ।
 त्वां पठन्ति मुनयः पुराविद-
 स्त्वां स्मरन्ति यतयः सनातनाः ॥

परं पुराणं गुणिनं महान्तं
 हिरण्मयं पुरुषं योगगम्यम् ।

यमा^{३५}मुनन्त्या^{३७}त्मभुवं मनीषिणा

विपश्चितं कविमप्यक्षयं च ॥

गणानान्त्वा गणनाथं सुरेन्द्रं
कविं कवीनामृतिमेध्यविग्रहम् ।

ज्येष्ठराजमृषभं केतुमेकमानः

शृण्वन्नृतिभिः सीद शश्वत् ॥

नमो नमो वाङ्मनसातिभूमये

नमो नमो वाङ्मनसैकभूतये ।

नमो नमोनन्तसुखैकदायिने

नमो नमोनन्तसुखैकसिन्धवे ॥

नमो नमः शाश्वतशान्तिहेतवे

क्षमादयापूरितचारुचेतसे ।

गजेन्द्ररूपाय गणेश्वराय ते

परस्य पुंसः प्रथमाय सूनवे ॥

(२७)

नमो नमः कारणकारणाय ते

नमो नमो मङ्गलमङ्गलात्मने ।

नमो नमो वेदविदां मनीषिणा-

मुपासनीयाय नमो नमो नमः ॥३॥

~o~

“श्रीईश्वर उवाच” ॥

वैनायकं स्तवं पुण्यं सर्वपापप्रणाशनम् ।

चिन्ताशोकप्रशमनमयुरारोग्यवर्धनम् ॥

नृपाणां सततं रक्षा द्विजानां च विशेषतः ।

स्तराज इति ख्यातं सर्वसिद्धिकरं परम् ॥

यः पठेच्छृणुयाद्वापि सर्वपापैः प्रमुच्यते ।

रूपं वीर्यं बलं प्रज्ञां यशश्चायुः समन्वितम् ॥

मनीषां सिद्धिमारोग्यं श्रियमप्यक्षयिष्णुताम् ।

सर्वलोकाधिपत्यं च सर्वदेवाधिराजताम् ॥ ३

प्राप्याष्टगुणमैश्वर्यं प्राप्य भूतिं च शाश्वतीम् ।
 उद्धृत्यासप्तमं वंशं दुस्तराद्भवसागरात् ॥
 काञ्चनेन विमानेन शतनामायुतेन च ।
 विचरत्यखिलांलोकान्सशरीरो गणाधिपः ॥
 भत्प्रियश्च भवेन्मर्त्यः सर्वदेवप्रियः सदा ।
 प्रियो विनायकस्यापि प्रियोस्माकं विशेषतः
 सङ्कल्पसिद्धः सर्वज्ञः सर्वभूतहिते रतः ।
 स्तवराजं जपन्मर्त्यः सुहृद्भिः सह मोदते ॥
 स्तवराजजपासक्तभावयुक्तस्य धीमतः ।
 अस्मिन्नपन्नयेव्यस्ति, नासाध्यं न च दुष्करम्
 तस्मात्सर्वप्रयत्नेन स्तवराजं जपेन्नरः ।
 सकृज्जप्त्वा लभेन्मुक्तिं दुःस्वप्नेषु भयेष्वपि ॥
 सर्वं तरति पाप्मानं ब्रह्मभूतो भवेन्नरः ।
 तस्मात्संपजितो ह्येष धर्मकामार्थमित्ये ॥

स्तवराजमिमं स्तवोत्तमं

प्रलपंश्चैव पठन्स्मरन्नपि ।

कुरुते शुभकर्म मानवः

शुभमभ्येति^{३१} शुभानि चाक्षुते ॥

बहुनात्र किमुक्तेन स्तवराजमिमं जपन् ।

सर्वं तद्गुह्यमग्राह्येति यद्यदिच्छति शाश्वतम् ॥

स्तवानामप्यशेषाणां वरिष्ठाय यतः स्तवः ।

स्तवराज इति ख्यातिं सर्वलोकेषु यास्यति

“श्रीनन्दिकेश्वर उवाच” ॥

इत्थमेषं स्तवः प्रोक्तः प्रशस्तः शम्भुना स्वयम् ।
 सर्वसिद्धिकरो नृणां सर्वाभीष्टफलप्रदः ॥
 तस्मादनेन स्तोत्रेण स्तवराजेन मानवः ।
 स्तवञ्जपन्स्मरन्वापि कुर्वन्निर्वाणमृच्छति ॥
 एवं ते कथितं ह्येतत्क्रमेण परिपृच्छतः ।
 विनायकस्य माहात्म्यं प्रतिष्ठाचर्नयोविधिः ॥
 प्रशंसा ब्रह्मगायत्र्याः कल्पस्तस्याश्च शोभनः ।
 उक्तमेतत्परं ब्रह्म किं भूयः श्रोतुमिच्छसि ॥

(31)

इति विरचयति स्म त्र्यम्बकः

स्तोत्रमेतद्वरमिभवदनस्य स्वामिनोऽत्यादरेण ।

गुरुवरचरणाग्रान्मूर्ध्नि कृत्वा वराज्ञां

पठितमिह वरेण्यं घोरविघ्नौघशान्त्यै ॥

लाक्षासिन्दूरवर्णं सुखरनमितं

मोदकमोदितास्यं

हस्ते दन्तं ददानं दिनकरसदृशं

तेजसोग्रं त्रिनेत्रम् ।

दक्षे रत्नाक्षसूत्रं वरपरशुधरं

साखुसिंहासनस्थं

गाङ्गेयं रौद्रमूर्तिं त्रिपुरवधकरं

विघ्नभक्षं नमामि ॥

नमताशेषविघ्नौघवारणं वारणाननम् ।
 कारणं सर्वसिद्धीनां दुरितार्णवतारणम् ॥
 शंकर जगदम्बिकयोरुद्वे^क पद्वे^कन खेत्तन्तम् ।
 लम्बोदरम^{३१}क्तम्बे स्तम्भेरमराजचारुमुखम् ॥

इति श्रीमच्चिष्योत्तर उत्तरखण्डे
 नन्दिकेश्वरसंवादे गणेशस्तवराजः
 संपूर्णः ॥

